

bistands- og plejetillæggene efter pensionslovens § 16 som betaling for en hjælpeordning efter § 77 skal ske efter en konkret individuel vurdering.

Socialministeriet har i brevet til Odense Kommune yderligere præciseret, at det ikke er i overensstemmelse med lovgivningens udgangspunkt at gå ud fra, at 80 % af de omtalte tillæg kan inddrages.

Spm. nr. S 3972

Til justitsministeren (17/7 03) af:

Tove Videbæk (KRF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder der er for at gribe ind over for personer ansat i offentlig tjeneste, der presser gravide til at få en provokeret abort?«

Begrundelse

Ifølge Kristeligt Dagblad 17. juli 2003 foreslår lægen ofte en provokeret abort, hvis barnet har et mildt handicap som en manglende hånd m.v. Avisens oplysninger kommer blandt andet fra Landsforeningen for arm- og bendefekter. Spørgeren er overbevist om, at de fleste læger har en god etik mht. rådgivning af gravide, når det kommende barn viser sig at have en sygdom eller et handicap. Alligevel mener spørgeren, at det er ulykkeligt, hvis forældre blot i få tilfælde kan føle sig presset til at få en provokeret abort, fordi deres barn ikke er fejlfrit.

I 1999 blev det også kendt, at socialrådgivere i de kommunale socialforvaltninger i mange tilfælde pressede unge førstegangsgravide med henblik på at få dem til at få en provokeret abort («Evaluering af Mødrehjælpens projekt for unge førstegangsfødende», Odense, 1999). I Åbenrå Kommune oplevede mere end 29 pct. af kvinderne, at sagsbehandlerne pressede dem til at få en provokeret abort.

Det er på denne baggrund spørgeren ønsker at vide, hvilke muligheder der er i dag for at gribe ind over for personer ansat i offentlig tjeneste, der direkte eller indirekte presser en gravid til at få en provokeret abort.

Svar (25/7 03)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Justitsministeriet har på baggrund af den for spørgsmålet anførte begrundelse, hvoraf fremgår at de personer, spørgsmålet drejer sig om, er læger og socialrådgivere, anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Socialministeriet om en udtalelse.

Når udtalelserne fra de to ministerier foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Supplerende svar (11/8 03)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som det fremgår af Justitsministeriets foreløbige besvarelse af 24. juli 2003, har Justitsministeriet til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Socialministeriet, da spørgsmålet efter den anførte begrundelse vedrører henholdsvis læger og socialrådgivere.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har for så vidt angår adgangen til at gribe ind over for læger oplyst følgende:

»Indenrigs- og Sundhedsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, som ministeriet kan henholde sig til:

»Sundhedsstyrelsen forudsætter, at der er tale om en habil, gravid kvinde, der på et tidspunkt, hvor det er blevet konstateret, at barnet vil få en legemlig lidelse, henvender sig til lægen i anledning af sin graviditet og ikke tilkendegiver et ønske om at få foretaget en provokeret abort.

Svangerskabsafbrydelse kræver kvindens informerede samtykke. Et samtykke til abort skal være frivilligt. Et samtykke, der er givet under pres, tvang eller svig er ikke gyldigt.

Udgangspunktet er således kvindens selvbestemmelsesret.

Patientretsstillingslovens § 6, stk.1, fastslår hovedreglen om informeret samtykke. Herefter må ingen behandling indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller §§ 8-10.

Særlovgivningen indeholder i lov om svangerskabsafbrydelse og dertil knyttede forskrifter regler om vejledning/information og samtykke i forbindelse med svangerskabsafbrydelse.

Hvorvidt en læge kan anses for at have presset en kvinde til at fremsætte anmodning om